

Samfundet S:t Erik
Stockholm

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
Box 8314
104 20 Stockholm

YTTRANDE
2014-11-27
dnr 2012 - 18230

stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

Förslag till detaljplan för Telefonfabriken 1 (Designens hus) i Midsommarkransen S-Dp 2012-18230

LM Ericssons fabrik i Midsommarkransen är en av landets mest värdefulla industrimiljöer. LM Ericsson ansvarade även för byggandet av det intilliggande bostadsområdet och de är integrerade med varandra på ett unikt sätt, med få kvarvarande sammanhållna motsvarigheter i Sverige. Produktionen i fabriken hade också en för Sverige särskild betydelse för kunskapsproduktionen inom hela den industriella miljön genom att LM Ericsson samverkade med det statliga Televerket på ett sätt som gav fabriken möjlighet att skapa inte bara specifika produkter, utan hela system, något som fortfarande präglar Ericssons produktion och bidragit till dess internationella framgångar. Industrimiljön är av internationellt intresse, med tanke på produktionens framskjutna position på världsmarknaden i kombination med fabriksanläggningens arkitektoniskt och socialhistoriskt särpräglade karaktär.

Planförslaget förutsätter rivning av den byggnad som sedan fabrikstiden kallas **I-huset**, vilket skulle ersättas med tre bostadskvarter. **I** står för "Intresse" och huset har på flera sätt gjort skäl för sitt namn. Det uppfördes 1971 (arkitekt Carl Dahl Steffensen, som även ritat andra hus på området) och rymde tre stora matsalar, kök, idrottshall, ett flertal olika fritidslokaler samt företagets egen osedvanligt välutrustade vårdcentral med röntgen, operation och laboratorium. Lokalerna var mycket uppskattade, med få samtida motsvarigheter i landet, om ens någon. Sannolikt kunde personallokalerna mäta sig med de främsta fabrikena i utlandet.

I-husets fasad mot fabriken förplats i söder fick med sitt fem våningar höga glasparti en representativ utformning i samklang med fabriksbyggnaden. 1999 tillkom en stor klocka överst på fasaden och en termometer (arkitekt Karin Nyrén), arkitektoniskt integrerade och synliga på långt håll när man närmade sig fabriksentrén.

I samrådsmaterialet finns på undanskymd plats ett enda litet foto av denna fasad framifrån, anmärkningsvärt nog delvis täckt av en vepa. (Kulturhistorisk konsekvensanalys, Bilaga 1, s. 47. Vepan finns även på snedfotot s.12). Däremot ingår flera bilder av utseendet efter 2008, då fasaderna förvanskades och målades svarta (arkitekt Wingårdhs), vilket paradoxalt nog skedde efter att byggnaden hade utnämnts till "Designens hus", något som den aldrig blev i praktiken. Den eleganta huvudentrén och den stora trapphallen är fortfarande intakta.

Post- och besöksadress	Telefon	E-kontakt	Postgiro	Bankgiro	Org.nr.
Köpmangatan 5, nb 111 31 STOCKHOLM	08-21 09 24	samfundet.st.erik@telia.com www.samfundetsterik.se	15 70 57 - 1	820-1550	80 2003 - 3950

I-huset ingår i det blåklassificerade fabriksområdet och ligger centralt i riksintresseområdet. Det utgör en direkt länk mellan den egentliga fabriken och dess intressanta arbetarbostäder på andra sidan L M Ericssons väg. De nu planerade bostadskvarteren skulle bryta detta samband och den nya höghusdelen och den spektakulära utformningen skulle dessutom ta loven av arkitekterna Wennerholms och Steffensens mer finstämda arkitektur.

Hela området vid Telefonplan kompletteras med högt exploaterad bostadsbebyggelse; en del är redan byggt och annat långt kommet i planeringen. Detta görs märkligt nog utan en föregående områdesplan, med möjlighet till helhetsgranskning.

Samfundet S:t Erik anser det viktigt att I-huset bevaras och exteriört återställs till utseendet före 2008. Huset torde vara lätt att återanvända för nya funktioner, värdefulla som komplement till områdets bostäder. Innan ytterligare detaljplaner presenteras bör en områdesplan redovisas.

Samfundet S:t Erik

Monica Andersson
Ordförande

Fredrik von Feilitzen
Ledamot

Post- och besöksadress	Telefon	E-kontakt	Postgiro	Bankgiro	Org.nr.
Köpmangatan 5, nb 111 31 STOCKHOLM	08-21 09 24	samfundet.st.erik@telia.com www.samfundetsterik.se	15 70 57 - 1	820-1550	80 2003 - 3950